

Sygn. akt I C 827/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2018r. w K.

sprawy z powództwa (...) S.A. z/s w W. (KRS (...))

przeciwko pozwanemu T. J. (PESEL (...))

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 827/18

UZASADNIENIE

W dniu 4 grudnia 2017r. powód (...) S.A. z/s w W. skierował do tut. Sądu żądanie zasądzenia od pozwanego T. J. kwoty 2.199,40zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki łączącej pozwanego z powodem.

Ponadto powód wskazał, iż z tytułu umowy pożyczki nr (...) pozwany zobowiązał się do zapłaty zobowiązania w wysokości 7.265,06zł, i tak z tytułu kapitału kwotę 3.700,00zł, z tytułu odsetek umownych kwotę 435,24zł, z tytułu opłaty przygotowawczej kwotę 600,88zł, z tytułu kosztów ubezpieczenia spłaty pożyczki kwotę 592,00zł i z tytułu dodatkowej usługi w postaci obsługi pożyczki w domu kwotę 1.901,80zł, natomiast pozwany wykonał zobowiązanie do wysokości 5.030,52zł,

Pozwany sprzeciwił się powództwu w całości, wskazał, iż wykonał zobowiązanie na rzecz powoda i wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód (...) S.A. z/s w W. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie udzielania pożyczek.

W dniu 18 marca 2014r. pozwany T. J. zawarł z powodem (...) S.A. z/s w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

W ramach przedmiotowej umowy powód przyznał pozwanemu do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 3.700,00zł. Ponadto powód oznaczył w treści umowy, iż zobowiązanie łączące strony poza należnością pożyczkową obejmuje: koszt ubezpieczenia w wysokości 592,00zł, opłatę przygotowawczą w wysokości 429,20zł, dodatkową opłatę przygotowawczą w wysokości 171,68zł, odsetki w wysokości 470,38zł i opłatę za obsługę pożyczki w domu w wysokości

51,4% całkowitej kwoty pożyczki, tj. kwotę 1.901,80zł. Całkowitą kwotę do zapłaty powód oznaczył w wysokości 7.265,06zł.

Powód przy zawieraniu opisanego wyżej kontraktu posługiwał się wzorcami umów.

(informacja o stanie zadłużenia k. 4, umowa k. 5-6, informacja o przekazaniu sprawy do windykacji k. 7, przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 8, , odpis KRS k. 12, inf. powoda k. 19)

Pozwany do dnia wniesienia powództwa dokonał na rzecz powoda wpłat z tytułu umowy pożyczki w łącznej wysokości 5.030,52zł.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Należy bowiem zwrócić uwagę, że sądy cywilne orzekają w granicach określonego przez stronę powodową żądania (art. 187 § 1 pkt 1 kpc), a elementem uzupełniającym owo żądanie są okoliczności faktyczne je uzasadniające (art. 187 § 1 pkt 2 kpc).

W przedstawionych warunkach zaniechanie polegające na braku dołączenia dowodów na poparcie przytaczanych okoliczności daje asumpt do uznania, iż przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości, w szczególności w zakresie dochodzonych od pozwanego należności ubocznych związanych z udzieloną pożyczką, w tym podstawy faktycznej i prawnej ich żądania ponad kwotę odsetek kapitałowych i karnych (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc, 353 kc i art. 354 § 1 kc).

Stosownie do treści art. 353 § 1 kc, podstawowym obowiązkiem dłużnika jest spełnienie świadczenia. Prowadzi ono do zaspokojenia interesu wierzyciela, wskutek czego zobowiązanie wygasa.

Artykuł 354 kc określa obowiązki dłużnika w ten sposób, że oprócz treści zobowiązania rozumianej jako nakazy wyrażone w czynności prawnej stanowiącej źródło zobowiązania oraz odnoszących się do tego zobowiązania normach prawnych jego zachowanie powinno odpowiadać trzem dalszym wzorcom postępowania - celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współżycia społecznego, a także ewentualnie ustalonym zwyczajom, natomiast art. 355 kc określa sposób, w jaki dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie i w tym znaczeniu stanowi swoistą kontynuację uregulowań zawartych w art. 354 kc i jednocześnie przepis ten definiuje pojęcie należytej staranności oraz ustanawia obowiązek dokładania owej staranności.

Niedostosowanie się przez dłużnika do opisanych wyżej wymagań sprawia, że dojdzie do nienależytego wykonania zobowiązania lub niewykonania całkowitego (art. 471 kc). Każda bowiem rozbieżność pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika rodzi odpowiedzialność kontraktową. Nienależyte wykonanie zobowiązania ma bowiem miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednak osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany.

Wskazać jednak należy, że dłużnik zawsze, bez względu na rodzaj winy, odpowiada wobec wierzyciela za uchybienia obowiązkowi dołożenia należytej staranności (art. 355 kc).

Powoda oraz pozwanego wiązała ważna i skuteczna umowa pożyczki w rozumieniu art. 720 i n. kc.

Strony w ramach istniejącego kontraktu uzgodniły elementy przedmiotowo i podmiotowe istotne oraz w sposób jednoznaczny i indywidualny określiły prawa i obowiązki podmiotów zobowiązania.

Powód w sposób właściwy przekazał pozwanemu umówione świadczenia, natomiast pozwany w sposób należyty wykonał zobowiązanie zachowując się według treści umowy poprzez spłatę należności wynikającej z istniejącego stosunku obligacyjnego.

Po stronie pozwanego nie powstała odpowiedzialność kontraktową i obowiązek naprawienia szkody albowiem pozwany nie uchybił swoim obowiązkom (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż powództwo nie podlegało uwzględnieniu.

Żądanie powództwa należałoby uznać za zasadne jedynie w zakresie kwot pożyczki – kapitału i odsetek, które pozwany jednak w całości wykonał przed jego wytoczeniem poprzez wpłaty na rzecz powoda kwot pieniężnych w łącznej wysokości 5.030,52zł.

Jako niezasadne i bezpodstawne, a także naruszające przepisy prawa, w tym prowadzące do obejścia przepisów ustaw należało uznać żądania zapłaty od pozwanego z tytułu umowy pożyczki gotówkowej kosztów ubezpieczenia w wysokości 592,00zł, opłaty przygotowawczej w wysokości 429,20zł, dodatkowej opłaty przygotowawczej w wysokości 171,68zł i opłaty za obsługę pożyczki w domu w wysokości 51,4% całkowitej kwoty pożyczki w wysokości 1.901,80zł (por. art. 385 i n. kc oraz art. 5 kc i art. 58 § 1 - 3 kc przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2016.1528 – j.t. ze zm.)).

We wskazanych częściach żądania powoda należy potraktować jako postanowienie nieważne i niezajdujące uzasadnienia normatywnego, stanowiące klauzule abuzywne, sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Jednakże pomimo, że takie postanowienia umowne zostały ustalone między stronami i zapisane w treści łączących te podmioty kontraktów, to nie powoduje to nieważności całych umów, a jedynie ich części we wskazanych zakresach (por. art. 58 § 3 kc, art. 5 kc i art. 385 i n. kc, art. 361 – 363 kc).

Nadużycie prawa podmiotowego traktuje się jako zachowanie rażące i nieakceptowane albowiem klauzula generalna zawarta w art. 5 kc zawiera odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera. Przepis art. 58 kc wyznacza od strony negatywnej ogólne ramy dopuszczalnej treści oraz celów czynności prawnych, natomiast art. 385 i n. kc określa klauzule abuzywności postanowień umownych, tj. takich które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a wskutek takiego układu praw i obowiązków dochodzi do rażącego naruszenia interesów konsumenta i godzenia w równowagę kontraktową.

Rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron stosunku umownego.

Należy również wskazać, iż działalność windykacyjna to zwykła część działalności każdego przedsiębiorcy oferującego instrumenty finansowe w postaci pożyczek, zaś koszty tej działalności to właśnie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, które to koszty są przerzucane przez tego przedsiębiorcę na konsumenta. Koszty działalności windykacyjnej pokrywane powinny być z odsetek za uchybienia w płatności poszczególnych rat kredytu, na tym

polega ryzyko gospodarcze, że nie wiadomo z góry, ilu konsumentów nie będzie spłacało swych pożyczek. Działalność windykacyjna jako część działalności przedsiębiorcy powinna być opłacalna dla tegoż podmiotu, ale też nie naruszać rażąco interesów klienta; poszczególne czynności z zakresu windykacji powinny być wycenione realnie, w oparciu o rzeczywiście ponoszone koszty.

Powyższe powoduje, że brak jest podstaw do uznania, iż pozwany w sposób nienależyty wykonał zobowiązania zachowując się wbrew treści umowy poprzez zaniechanie uiszczenia rat pożyczki wynikających z istniejącego stosunku obligacyjnego oraz że zaniechanie po stronie pozwanego było zawinione (por. art. 353 § 1 kc, art. 354 kc, art. 355 kc, art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc), przy uwzględnieniu, iż łączna wartość dokonanych przez pozwanego wpłat z tytułu opisanej wyżej pożyczki wyczerpuje oznaczone w kontrakcie kwoty kapitału i odsetek, jako uznanych za należne powodowi. Przy czym nie zmienia nic w ocenie Sądu sposób zaliczenia przez powoda wpłat pozwanego albowiem wobec stwierdzenia nieważności opisanych wyżej postanowień kontraktowych świadczenia te należy uznać za nienależne w zakresie dokonanych czynności rachunkowych i uznania ich za wpłaty na kapitał i odsetki.

Dodatkowo w realiach niniejszego postępowania ujawniły się okoliczności mogące świadczyć o wysokim prawdopodobieństwie sprzecznego z prawem oznaczenia i ukształtowania treści kontraktu i zobowiązania pozwanego (por. decyzja Prezesa UOKiK z dnia 20 kwietnia 2015r. nr RWA-61-5/13/AŻ).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.